

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

ВІВТОРОК, 22 БЕРЕЗНЯ 2022 РОКУ		ЦІНА ДОГОВІРНА	№65 (7186)
 УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ Про відзначення державними нагородами України За особисту мужність і самовіддані дії, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі ПОСТАНОВЛЯЮ: Нагородити орденом Богдана Хмельницького I ступеня СКАТЕРНОГО Віктора Анатолійовича — підполковника Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня ВАСИЛЬЄВА Дмитра Миколайовича — підполковника ГОНЧАРУКА Олега Миколайовича — полковника Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня БЛАГОВІСНОГО Вадима Андрійовича — капітана ВАСИЛЮКА Олександра Володимировича — майора ВОВКА Владислава Володимировича — старшого лейтенанта ГОРКУНЕНКА Дмитра Олександровича — майора ДЕРКАЧА Владислава Олексійовича — старшого лейтенанта ЖИВЕТА Олексія Миколайовича — майора ЖУЙКА Владислава Володимировича — капітана КОРМАШОВА Олександра Володимировича — полковника КУКУРБУ Олександра Васильовича — капітана ЛАВРИНЮКА Антона Анатолійовича — підполковника ЛАЗАРЕНКА Ростислава Павловича — майора ЛЕЩИНСЬКОГО Вадима Анатолійовича — капітана МОГИЛЬНОГО Володимира Миколайовича — полковника МОРОЗА Вадима Сергійовича (помертно) — капітана НАГАЯ Богдана Богдановича — старшого лейтенанта ОВСІЄНКА Євгенія Руслановича — старшого лейтенанта ОТРОЩЕНКА Андрія Володимировича — майора ПАРХОМЕНКА Єгора Андрійовича — капітана ПОНЯТОВА Олександра Миколайовича — полковника СЕРЕДЮКА Єгора Васильовича — капітана СОЛОДУХІНА Олега Сергійовича — старшого лейтенанта СТЕПАНОВА Євгенія Володимировича — молодшого лейтенанта ТКАЧЕНКА Олексія Юрійовича — старшого лейтенанта ШИРОКИХ Олександра Юрійовича — підполковника Нагородити орденом «За мужність» II ступеня В'ЮНА Тараса Анатолійовича — лейтенанта Нагородити орденом «За мужність» III ступеня АМІРОВА Олега Володимировича — сержанта АНДРІАНОВА Максима Олександровича — старшого солдата БЕЗУГЛОГО Михайла Олександровича — молодшого сержанта БИЦЮКА Василя Івановича — молодшого сержанта БЛИНЗУ Вадима Сергійовича (помертно) — солдата ВАСЮКА Ігоря Володимировича — майора ГЕРАСИМЧУКА Віталія Вікторовича — молодшого сержанта ДВОРСЬКОГО Олександра Михайловича — сержанта ЗАПОРОЖАНА Олександра Сергійовича — солдата ЗАРІЦЬКОГО Владислава Володимировича — старшого солдата ІЛЬЧЕНКА Романа Григоровича — старшого солдата КАРНЮШИНА Владислава Васильовича — старшого матроса КАРПЕНКА Олега Васильовича — старшого солдата КОВАЛЬЧУКА Анатолія Павловича — старшого солдата КОРОЛЕВИЧА Олександра Костянтиновича (помертно) — лейтенанта КОШМАКА Вадима Сергійовича — молодшого сержанта ЛОЗКА Валерія Миколайовича — головного сержанта МАЛІНОВСЬКОГО Сергія Вікторовича — сержанта МЕРИНОВА Євгенія Олександровича — старшого солдата МІСАЙЛОВА Віталія Леонідовича — підполковника НІКІТИНА Дмитра Євгеновича — старшого сержанта НОВИЦЬКОГО Олексія Валерійовича — солдата ОВЧАРЕНКА Віталія Вікторовича — сержанта ОПАНАСЮКА Андрія Федоровича — сержанта ОСНОВУ Олега Олександровича (помертно) — лейтенанта ПАВЛОВСЬКОГО Владислава Анатолійовича — сержанта ПАСЬКА Владислава Григоровича — солдата ПІДПЛЕТУ Віталія Володимировича — старшого сержанта ПЛАВКА Артура Олеговича — молодшого сержанта ПОГОРЄЛОВА Владислава Геннадійовича (помертно) — сержанта ПОНОМАРЕНКА Івана Вікторовича — старшого солдата ПОНОМАРЬОВА Андрія Олександровича — майора ПРИХОДЬКА Олександра Віталійовича (помертно) — солдата РИБАЛКА Дмитра В'ячеславовича — майора РУДИЧА Юрія Васильовича — молодшого сержанта САМАРА Володимира Миколайовича — старшого солдата САМІНІНА Анатолія Анатолійовича — старшого солдата СКРИННИКА Олексія Анатолійовича — солдата СОЛОШЕНКОВА Костянтина Юрійовича (помертно) — солдата СТАСЕНКА Дмитра Олександровича — старшого солдата СТАФІКОПУЛА Дем'яна Анатолійовича — молодшого лейтенанта СТЕПАНОВА Олександра Павловича — старшого солдата ТРИСТАНА Андрія Вікторовича — полковника ФУРМАНА Олега Анатолійовича — старшого солдата ШАРАБУНА Івана Івановича — солдата Нагородити орденом Данила Галицького САВУ Павла Вікторовича — капітана Нагородити медаллю «За військову службу Україні» БАБАЄВА Андрія Вадимовича — солдата БАЛАБУХУ Олексія Сергійовича — підполковника БІДНИКА Дмитра Сергійовича — молодшого сержанта БОЛОГОВА Андрія Вікторовича — майора ВОРОШИЛОВА Сергія Сергійовича — підполковника ГАМОВА Євгена Федоровича — майора ГЕРАСИМЧУКА Андрія Анатолійовича — капітана ГРНОГО Владислава Романовича — солдата ГРЕБЧЕНКА Віталія Вікторовича — майора ГРІНЕВИЧА Олександра Олеговича — молодшого сержанта ГУЛВАТОГО Ростислава Дмитровича — солдата ДОБРОВОЛЬСЬКОГО Дмитра Дмитровича — підполковника КОВАЛЬЧУКА Андрія Святославовича — підполковника КОМАРА Олександра Миколайовича — старшого солдата КСЬОНДЗА Степана Івановича — підполковника ЛЕОНОВА Святослава Володимировича — штаб-сержанта МАКСИМКІНА Євгена Анатолійовича — майора		 КАБІNET МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ПОСТАНОВА від 20 березня 2022 р. № 331 Київ Про затвердження Порядку надання роботодавцю компенсації витрат на оплату праці за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні Кабінет Міністрів України постановляє: Затвердити Порядок надання роботодавцю компенсації витрат на оплату праці за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні, що додається. <i>Прем'єр-міністр України Д. ШМИГАЛЬ</i> ЗАТВЕРДЖЕНО постановою Кабінету Міністрів України від 20 березня 2022 р. № 331 ПОРЯДОК надання роботодавцю компенсації витрат на оплату праці за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні 1. Цей Порядок визначає умови, механізм виплати та порядок використання коштів для надання роботодавцю компенсації витрат на оплату праці за кожну працевлаштовану особу з числа внутрішньо переміщених осіб внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні (далі — компенсація витрат) за рахунок коштів резервного фонду державного бюджету. Для цілей цього Порядку під терміном «внутрішньо переміщена особа» розуміється особа, яка після введення Указом Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64 «Про введення воєнного стану в Україні» воєнного стану перемістилася з території адміністративно-територіальної одиниці, на якій проводяться бойові дії та яка визначена в переліку адміністративно-територіальних одиниць, на території яких платникам єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, які перебувають на обліку на відповідній території, може надаватися допомога в рамках Програми «eПідтримка», затвердженому розпорядженням Кабінету Міністрів України від 6 березня 2022 р. № 204, та отримала довідку внутрішньо переміщеної особи відповідно до Порядку оформлення і видачі довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2014 р. № 509 «Про облік внутрішньо переміщених осіб» (Офіційний вісник України, 2014 р., № 81, ст. 2296; 2015 р., № 38, ст. 1145, № 70, ст. 2312). Термін «роботодавець» вживається у цьому Порядку в значенні, наведеному в Податковому кодексі України. 2. Компенсація витрат надається роботодавцю за кожну працевлаштовану особу на умовах строкового або безстрокового трудового договору (контракту), гіг-контракту, зокрема за сумісництвом, за таких умов: роботодавець перебуває на обліку як платник єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування; розмір заробітної плати працівника за повністю виконану місячну (годинну) норму праці не може бути нижчим за розмір мінімальної заробітної плати, встановленої законодавством; подання в установленому законодавством порядку податкової звітності за IV квартал 2021 р. або річної звітності за 2021 рік. Особа з числа внутрішньо переміщених осіб (далі — особа) може бути працевлаштована на умовах, визначених цим Порядком, один раз. 3. Компенсація витрат надається у розмірі 6500 гривень щомісяця за кожну працевлаштовану особу, за яку роботодавцем сплачується єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, на період воєнного часу та протягом 30 календарних днів після його скасування або припинення. Загальна тривалість надання компенсації витрат не може перевищувати двох місяців з дня працевлаштування особи на умовах, передбачених пунктом 2 цього Порядку. 4. Для отримання компенсації витрат роботодавець не раніше, ніж через п'ять календарних днів після працевлаштування особи подає до міського, районного, міськрайонного центру зайнятості або філії регіонального центру зайнятості (далі — центри зайнятості) заяву про компенсацію витрат (далі — заява): в електронній формі — через Єдиний державний вебпортал електронних послуг (далі — Портал Дія); в паперовій формі — особисто під час відвідування центру зайнятості або на адресу електронної пошти відповідного центру зайнятості. Заява подається роботодавцем до центру зайнятості, розташованого за місцем знаходженням роботодавця. Форма заяви затверджується Державним центром зайнятості, крім форми заяви, яка подається засобами Порталу Дія. 5. До заяви, поданої до центру зайнятості в паперовій формі (зокрема на адресу електронної пошти), додаються: копія наказу про працевлаштування особи; документ, що підтверджує працевлаштування на умовах, передбачених пунктом 2 цього Порядку; відомості про працівників, які є застрахованими особами (прізвище, ім'я, по батькові, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку в паспорті); копія довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи. 6. Для подання заяви в електронній формі через Портал Дія роботодавець повинен: 1) створити особистий електронний кабінет користувача на Порталі Дія та пройти електронну ідентифікацію та автентифікацію; 2) заповнити, підписати та подати заяву, яка формується засобами Порталу Дія і містить такі відомості: найменування юридичної особи або прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) фізичної особи-підприємця, код згідно з ЄДРПОУ; дані про кожну працевлаштовану особу: прізвище, ім'я, по батькові (за наявності); реєстраційний номер облікової картки платника податків або серію та номер паспорта громадянина України (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку в паспорті); дані про документ, що підтверджує працевлаштування на умовах, передбачених пунктом 2 цього Порядку; розрахунковий рахунок роботодавця. За наявності технічної можливості формування заяви в електронній формі здійснюється з урахуванням відомостей, отриманих через Портал Дія з інших електронних інформаційних ресурсів або інформаційних систем органів державної влади у порядку інформаційної взаємодії, зокрема: з Державного реєстру фізичних осіб платників податків — про особу та її реєстраційний номер облікової картки платника податків або серію (за наявності) та номер паспорта громадянина України (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку в паспорті); з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань — про найменування юридичної особи або прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) фізичної особи-підприємця, код згідно з ЄДРПОУ; із реєстру страхувальників та реєстру застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування — про роботодавця та подані ними відомості про застрахованих осіб відповідно; з Єдиної інформаційної бази даних про внутрішньо переміщених осіб — про номер та дату видачі довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи. 7. Для визначення та підтвердження відомостей, зазначених роботодавцем у заяві, використовуються відомості, подані Пенсійним фондом України. ДПС протягом одного робочого дня з дня набрання чинності постановою Кабінету Міністрів України від 20 березня 2022 р. № 331 «Про затвердження Порядку надання роботодавцю компенсації витрат на оплату праці за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні» передає Пенсійному фонду України відомості про страхувальників, які перебувають на обліку як платники єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування або звільнені від сплати зазначеного внеску, сформовані ДПС станом на 1 число місяця. Пенсійний фонд України на підставі відомостей, що обробляються у реєстрі застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування про застрахованих осіб, та на підставі інформації ДПС про страхувальників, яка поновлюється щомісяця до 10 числа, формує та передає Мінцифри інформацію про застрахованих осіб, працевлаштованих у відповідного страхувальника, що містить актуальні відомості на дату та час її формування. Порядок інформаційної взаємодії між ДПС, Пенсійним фондом України та Мінцифри, структура та формат інформації, зазначеної в цьому пункті, що передається, визначаються в договорі інформаційної взаємодії. 8. Після підтвердження відомостей, зазначених роботодавцем у заяві, інформація про подані заяви вноситься до Реєстру роботодавців отримувачів компенсації витрат. Мінцифри кожного дня, крім святкових та вихідних днів, шляхом інформаційної взаємодії подає Державному центру зайнятості Реєстр роботодавців отримувачів компенсації витрат з відомостями за попередню добу, сформований засобами Порталу Дія, з накладеною кваліфікованою електронною печаткою технічного адміністратора Порталу Дія. Роботодавцю автоматично засобами Порталу Дія надходить повідомлення про результати обробки інформації для отримання компенсації витрат. 9. Рішення щодо надання або відмови у наданні компенсації витрат приймається регіональним центром зайнятості та оформлюється відповідним наказом протягом п'яти календарних днів після отримання заяви від роботодавця (крім подання заяви через Портал Дія). Рішення щодо відмови у наданні компенсації витрат приймається регіональним центром зайнятості у разі: невідповідності роботодавця вимогам, зазначеним у пункті 2 цього Порядку; невідповідності особи критеріям, зазначеним у цьому Порядку. Повідомлення про прийняте рішення щодо надання компенсації витрат, відмови у її наданні надсилається роботодавцю протягом трьох календарних днів у спосіб, обраний роботодавцем для подання заяви (крім подання заяви через Портал Дія). 10. Регіональний центр зайнятості здійснює перерахування коштів роботодавцю за перший місяць роботи працівника протягом п'яти робочих днів після прийняття рішення щодо надання компенсації витрат або отримання відомостей з Реєстру роботодавців отримувачів компенсації витрат через Портал Дія. 11. У разі припинення трудових відносин, зокрема розірвання строкового або безстрокового трудового договору (контракту), гіг-контракту, зокрема за сумісництвом, до завершення строку виплати компенсації витрат, роботодавець протягом п'яти робочих днів з дня такого припинення зобов'язаний повернути суму невикористаної компенсації витрат на рахунок регіонального центру зайнятості. Сума, що підлягає поверненню, визначається як різниця між сумою компенсації витрат (6500 гривень) та її розміром, розрахованим пропорційно відпрацьованому працівником часу на місяць. 12. Для отримання компенсації витрат за другий місяць роботодавець підтверджує продовження зайнятості осіб, стосовно яких прийнято рішення щодо надання компенсації витрат, засобами Порталу Дія або шляхом подання повідомлення центру зайнятості (безпосередньо або на адресу електронної пошти). Регіональний центр зайнятості здійснює перерахування коштів роботодавцю за другий місяць роботи працівника протягом п'яти робочих днів після надходження повідомлення про підтвердження продовження зайнятості цих осіб. 13. Державний центр зайнятості кожного дня на підставі отриманих заявок на потребу в коштах для надання компенсації витрат надсилає до Мінекономіки подання щодо перерахування коштів на рахунок Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття (далі — Фонд) для надання компенсації витрат (далі — подання) за формою, затвердженою Мінекономіки. 14. Мінекономіки на підставі подання перераховує кошти Державному центру зайнятості на рахунок 3554 «Рахунки державних цільових фондів», відкриті	

НА ЧАСІ

**Директор департаменту міжнародного права МЗС України
Оксана Золотарьова:**

«У світі вже немає авторитетних фахівців міжнародного права, хто б представляв рф у суді»

фото Ірини ДРАБОК

Міжнародний суд ООН зобов'язав рф негайно припинити вторгнення в Україну. Наказ є обов'язковим до виконання росією згідно з міжнародним правом. Суд не має жодних доказів на підтвердження заяв рф про геноцид на території України. Тож росії було відмовлено у закритті справи, її буде розглянуто по суті. Таке рішення було озвучено 16 березня у будівлі Палацу правосуддя, де засідає Міжнародний суд ООН. Це нова справа України проти рф. На третій день російського вторгнення Україна направила позов проти росії до Міжнародного суду ООН з вимогою притягнути агресора до відповідальності за спотворення поняття геноциду. Адже росія задала виправдання свого нападу намагалася змінити реальність, мовляв, Україна начебто винна в геноциді у Донецькій та Луганській областях, і тому росія була вимушена застосувати військову силу.

Отже, що означає таке рішення Міжнародного суду ООН? Коли та яких компенсацій вимагатиме Україна? Про це в ексклюзивному інтерв'ю Укрінформу розповіла директор департаменту міжнародного права МЗС України Оксана ЗОЛОТАРЬОВА.

Історичне рішення

— Пані Оксано, що означає рішення Міжнародного суду ООН у цій справі для України?

— Відбулася історична перемога України. Це не тільки історична перемога МЗС та уряду України проти рф, це насамперед перемога міжнародного права та міжнародного правопорядку, оскільки Міжнародний суд ООН наказав негайно рф припинити всю її так звану військову операцію. Це перемога кожного українця, який зараз страждає. Це перемога кожного воїна, який боронить нашу землю. І ця перемога є так само на честь тих українців, які загинули. Мій близький друг зараз несе службу в гарячих точках і він мені надіслав слова вдячності від його військової частини і написав, що вони всю ніч обговорювали це рішення суду. Для нашої команди це був чи не найемоційніший момент, коли я отримала це повідомлення. Міжнародне правосуддя стоїть на боці України. І його жерла врешті-решт перемелють і рф.

Для юридичної спільноти це рішення так само має дуже важливий характер. Сьогодні вже почали з'являтися повідомлення від різних держав, наприклад, Франції, США про те, що вони вітають таке рішення. рф має негайно забратися з України, перестати вести будь-які військові дії на території України та має виконати рішення суду.

Це рішення є тимчасовим заходом. Для порівняння — в українському процесі це як корупціонерів після оголошення підозри беруть під арешт, поки не буде прийнято рішення по суті. рф звинувачує Україну в тому, що начебто з 2014 року ми вчиняємо геноцид щодо окремих регіонів Донецької та Луганської областей, і відтак вони кажуть, що мають право, посилаючись на Конвенцію про геноцид, вчиняти бойові дії на території України. Міжнародний суд ООН дуже чітко пояснив, що ці заяви та ці дії рф є неправомірними, і виніс рішення, яке має зобов'язуючий характер — росія має негайно вивести війська та припинити військові дії.

Це дуже серйозний прецедент щодо того, як швидко суд відгукнувся на заклик України, що ця справа є дійсно терміновою. Отже, вони розуміють: як найвища юридична інстанція світу вони не можуть стояти осторонь того, що відбувається в Україні.

— Що буде далі, якщо росія проігнорує це рішення суду?

— Рішення міжнародних судів мають виконуватися. І це усвідомлюють абсолютно всі, і це усвідомлює світова спільнота. росія має це зробити. Зі свого боку, дипломатія використовуватиме це рішення для посилення власної позиції у різних сферах боротьби з рф. Про це дуже чітко висловився Президент України Володимир Зеленський: якщо росія його не буде виконувати, то це зажене її у повну ізоляцію.

— Тобто це питання часу?

— Так. Але це є дуже важливим юридичним фактом. І його вагу для міжнародного права та всього світу та цей ефект ми зрозуміємо повною мірою лише через деякий час.

— Скільки років може пройти?

— Я сподіваюся, що пройдуть не роки, а все буде набагато швидше. Міжнародна юридична спільнота вже дуже схвально його оцінює та дуже підтримує те, що Міжнародний суд ООН настільки швидко розглянув питання, поставлені Україною, та виніс настільки сильне рішення.

Юридична гімнастика

— Це не перша наша справа у Міжнародному суді ООН. Україна 16 січня 2017 року подала до Міжнародного суду ООН позов проти росії щодо порушення Конвенції про заборону фінансування тероризму та Конвенції про заборону расової дискримінації. Звинувачення, висунуті росії, зокрема, містять: надання зброї та інших видів допомоги незаконним збройним формуванням; збиття літака рейсу MH17; обстріли житлових

районів Маріуполя та Краматорська; знищення цивільного пасажирського автобуса неподалік Волновахи; дискримінацію щодо української та кримськотатарської громад; хвилі знисненнь, вбивства, самовільні обшуки, затримання; обмеження на викладання української й кримськотатарської мов. У 2019 році Міжнародний суд ООН на відкритому судовому засіданні ухвалив рішення, що має юрисдикцію. Як просувається ця справа?

— У нас зараз стадія письмових обмінів з рф. Наразі триває обмін письмовими зауваженнями сторін. І зараз м'яч на полі України, і ми якраз фіналізуємо свою відповідь на контрмеморандум рф, яку маємо подати найближчими місяцями.

— Скільки може тривати процес у справі за позовом України проти рф у Міжнародному суді ООН про застосування Конвенції про боротьбу з фінансуванням тероризму та Конвенції про ліквідацію всіх форм расової дискримінації?

— Виходячи з сучасних реалій, рф матиме час для того, щоб відреагувати на нашу відповідь, після того суд призначить дату усних слухань. Ми дуже сподіваємося, що протягом 2023 року цю справу буде завершено. На жаль, міжнародне право повільне, але ефективне.

— росія з усіх сил намагається показати, що для неї неважливі всі ці процеси. Про що тоді говорити її участь у них?

— Так. Вони беруть участь в абсолютно всіх процесах. Вони дуже чітко розуміють той факт, що їм краще встроювати нам палиці в колеса, займаючись юридичною гімнастикою, ніж потім відмовлятися від участі у процесах і отримувати рішення не на свою користь.

— Чи має рф досі підтримку юридичних радників, які представляли її інтереси у міждержавних позовах?

— Тут дуже важливо зауважити, що ці російські злочини не залишилися без уваги цивілізованого світу та видатних юристів. Є публічні заяви юристів світового рівня, які представляли рф по наших справах, що вони припиняють свою співпрацю з рф. Це означає, що немає більше нікого з авторитетних фахівців міжнародного права, кого б рф могла поставити поруч із собою в суді, щоб вони виступали та представляли позицію рф. По всіх справах, які ведуть міністерства закордонних справ, практика така, що позицію політично представляють представники міністерств закордонних справ, а юридичну представляють видатні професори, адвокати провідних світових компаній,

тобто найкращі фахівці з міжнародного права.

— Тож, можливо, рф не з'явилася на слухання, які проходили у Міжнародному суді ООН минулого тижня у справі щодо тлумачення Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього, бо її було нікому представляти? — Можливо.

— Наразі у Міжнародному суді ООН у нас дві справи проти рф. Одна велика по двох конвенціях: про боротьбу з фінансуванням тероризму та про ліквідацію всіх форм расової дискримінації. І друга — щодо тлумачення Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього. На вашу думку, якщо фінальні рішення будуть на нашу користь, чи виконає їх рф?

— Я можу лише навести два приклади. Перший — це справа Нідерланди проти рф щодо захоплення росією судна Arctic Sunrise. Ситуація була досить схожа на ту, яку ми маємо тепер з Конвенцією про запобігання злочину геноциду та покарання за нього. рф відмовилася брати участь у слуханнях міжнародного трибуналу з морського права, написала схожий лист, як вони писали нам зараз про те, що вони участі брати не будуть. Вони отримали рішення для себе негативне, так само як зараз вони його відкидали, розповідали про його неправомірність, але згодом рішення було виконано. Після цього справа рухалася далі, і Арбітражний трибунал виніс рішення, що росія порушувала норми міжнародного права. Абсолютно така сама історія була зі справою про захоплення трьох українських військово-морських кораблів і членів їхніх екіпажів. росія заявляла, що це не рішення, і вона не зобов'язана його виконувати, але згодом виконала. Моряки вдома, кораблі вдома, і справа рухається далі по суті.

Безпрецедентна реакція

— Міжнародний кримінальний суд (МКС) у Гаазі оперативно відреагував на вторгнення росії в Україну. Роботу зі збору доказів щодо російської агресії розпочато. І власне у компетенції саме МКС переслідування в судовому порядку конкретних осіб, відповідальних за воєнні злочини, геноцид і злочини проти людяності. Це ж прецедент, що війна триває, а розслідування вже стартувало?

— Абсолютно. Це так само безпрецедентна реакція світової спільноти на те, що відбувається. І ми дуже вдячні прокурору Міжнародного кримінально-

го суду за те, що він взяв на себе це лідерство, і так само безпрецедентно, що відразу після початку активних військових дій до нього звернулася 41 держава світу з проханням негайно відкрити провадження по Україні. І те, що зараз прокурор перебуває у Львові зі своєю командою, яка буде займатися питаннями України та воєнних злочинів на території України, це ознака того, що справа буде рухатися та йде ретельне вивчення доказів і фактів, а також дуже добре налагоджена співпраця з Офісом генерального прокурора.

— Власне у компетенції МКС — переслідування у судовому порядку конкретних осіб, відповідальних за воєнні злочини, геноцид і злочини проти людяності. Тож для України це шанс притягнути до відповідальності як військових, так і цивільних посадовців росії. Чи можна вже говорити про притягнення до відповідальності конкретних осіб, зокрема путіна? Як працює механізм?

— Видається ордер на арешт. І рано чи пізно ці люди, які вчиняють воєнні злочини, будуть заарештовані та будуть притягнуті до відповідальності, але у разі, якщо вони виживуть у цій війні. Той факт, що зараз тривають активні розслідування, — це дуже важливо.

— Як напад рф на Україну змінив весь світовий правопорядок?

— Ситуація, яка зараз склалася з Україною та українським народом, продемонструвала, що той правопорядок, та система норм права, які були після Другої світової війни, вони не можуть оперативно реагувати на такі кричущі порушення норм міжнародного права, які зараз вчиняє росія. Це означає, що у майбутньому так само буде змінюватись система права.

— Коли розглядатиметься питання щодо виплати росією репарації?

— Для нас ключовим питанням є питання притягнення саме до відповідальності та нашою ключовою метою у цьому спорі є встановлення юридичного факту, що росія — порушник норм міжнародного права. Після встановлення такого факту можна вже переходити до питання репарації та до виплати компенсацій, але це питання розглядатиметься на останній стадії розгляду цієї справи. Окремо вже після винесення рішення по суті. Саму позицію щодо репарації і що саме ми будемо просити в Міжнародного суду, ми представимо на останньому етапі, бо це має бути сюрприз для рф.

Ірина ДРАБОК,
Укрінформ,
Гаага

СОЦІУМ

Тетяна СТАВНИЧА, президентка благодійної організації «Карітас України» розповіла про роботу в час війни рф проти України.

— Пані Тетяно, вже більше двадцяти днів ми живемо в час війни, війни у центрі Європи. Чи в історії Карітасу був уже досвід роботи, служіння у період активних бойових дій?

— Карітас розгалужений по цілому світі, і по різних країнах був різний досвід, але, як мені казали наші партнери з Західної Європи, вони ще ніколи не бачили, щоб Карітас так швидко активізувався у таких надзвичайних обставинах, як це зробив Карітас України.

— Ця готовність до ситуації, яка склалася після повномасштабного вторгнення росії в Україну, — очевидно, результат ретельного планування і кваліфікованих прогнозів?

— США, посиляючись на розвідку, повідомляла про можливу повномасштабну війну росії проти України. І ми як благодійна організація вирішили готуватися. Адже війна завжди відбивається, перш за все, на цивільному населенні. Особливо вразливі стають діти та літні люди.

Тому ми вирішили краще підготуватися до різних сценаріїв та можливих наслідків.

І в середині січня цього року ми запросили наших колег з Catholic Relief Services (американського Карітасу), який працює за кордоном. Вони є спеціалістами з надзвичайних ситуацій. Наші американські колеги з нами працювали кілька тижнів в Україні.

Підготовка була дуже конкретна, особливо щодо шляхів потенційного переміщення осіб. І кожен з наших центрів почав опрацьовувати свій план, як би вони могли діяти в певних обставинах.

Ми якраз закінчували нашу підготовку, як почалася війна. Тож можу сказати, що ми значною мірою були готові до наших за-

Фото Укрінформу

вдань, тому що мали певний план реагування.

Уже з першого дня воєнного вторгнення ми скликали керівників усіх осередків Карітасу і пустили в рух плани, які були попередньо розроблені. Тож коли прибули перші біженці, ми вже могли надавати потрібну допомогу. Відтоді щодня аналізуємо ситуацію і розвиваємо нашу діяльність.

— Карітас поширений практично в усіх країнах ЄС. Це Німеччина, Польща, Австрія, Іспанія, Італія... Чи є якісь особливо активні країни в допомозі?

— Німеччина і Австрія завжди були нашими найбільшими партнерами. Останніх вісім років, власне в роки, коли вже тривала війна проти України, вони нам дуже сильно допомагали. Також активними були Сполучені Штати Америки.

Допомогу, яка надходить українцям через Карітас, можна поділити на різні категорії. Найбільша — це, звісно, проекти від різних партнерів для конкретних визначених цілей

у допомозі біженцям продуктами харчування, гігієнічними наборами, притулком тощо.

Крім того, прості люди з цілого світу, особливо з Європи, збирають і привозять допомогу, яку ми приймаємо і передаємо туди, де найгостріші потреби. Також до наших центрів дуже багато волонтерів приносять допомогу або роблять грошові пожертви на нашу діяльність через банківські установи і таким способом долучаються до нашого служіння.

Перші два тижні це була така загальна допомога. Від усіх і в усьому.

Тепер вона почала набувати більш конкретної форми, яка буде спрямована на людей за категоріями.

Ми працюємо з людьми, які постраждали від війни з 2014 року. Щоправда, ця робота велася здебільшого на сході України, в прифронтовій зоні. І зараз ми хочемо наш досвід застосовувати на цілу Україну, адже сьогодні схід України — це ціла країна.

— Як змінився бюджет Карітасу України до по-

чатку повномасштабного вторгнення 24 лютого і після?

— Потреби збільшуються у нас на очах і бюджет відповідно збільшується. Зараз наш бюджет за чотири місяці вже перевищив минулорічний. Тож ми очікуємо, що наш бюджет реагування на кризу, пов'язану з війною, буде більшим за 10 мільйонів євро.

Праця Карітасу зараз націлена на допомогу вимушено переселеним особам та біженцям по всіх наших центрах та на кордоні. Окрім того, Карітас теж уже отримав і передав понад 520 тонн допомоги від партнерів і благодійників, більшість якої була спрямована на центральні, східні та південні напрямки, — це допомога близько 70 000 людям.

Наприклад, із заходу України ми щодня відправляємо по кілька вагонів вантажів на Київ, де наші працівники з волонтерами розвантажують і розподіляють за пріоритетом. Що потрібно, залишають у Києві, решту пе-

ревозимо далі, зокрема, у Харків.

Де можливо, Карітас продовжує працювати в межах своїх традиційних проєктів і програм — зі старими бенефіціарами, які залишилися в своїх домівках, з бездомними, для яких готуємо щодня тисячі гарячих обідів по цілій Україні, з лежачими самотніми людьми, до яких, крім нас, зараз ніхто не приходив.

Працюємо з тим, хто втратив житло і потребує тимчасового притулку, з багатодітними сім'ями, які потребують елементарного забезпечення, як-от підгузки, дитяче харчування, базові гігієнічні засоби.

Ми вже надаємо психологічно-соціальний супровід постраждалим від війни. Щоправда, цей аспект тільки починає набирати обертів.

У Чернівцях на вокзалі ми вже створили дитячий простір, де наші аніматори грають з дітьми, а мами в цей час мають змогу трохи відпочити.

Наша команда з Дрогобича виїжджала до кордо-

ну з наметами і обігрівачами, де біженцям довго доводиться чекати з дітьми і мерзнути. Ситуація дуже динамічна, і ми стараємося моніторити реальні потреби і відповідати на них.

Зараз бачимо, що багато людей їдуть автобусами через кордон і, як правило, не мають що їсти, пити. Тож ми доносимо їм їжу і пиття.

Центри Карітасу надають щодня дах над головою майже 1400 особам. Ця цифра варіюється.

— Чи багато волонтерів долучаються?

— Дуже. Наші центри ще не подавали нам конкретні цифри, але в середньому це від 30 до 60 активних людей доброї волі у кожному центрі, які своєю допомогою роблять нас більш ефективними та оперативними. І разом з тим всі нам кажуть, що охочих допомагати не ймовірно багато, тож наша команда волонтерів буде тільки розростатися. Велика частина служіння Карітасу зараз здійснюється саме через волонтерів, особливо на парафіях.

— Маю таке особисте запитання. Ви ось громадянка США. За кілька тижнів до вторгнення Америка активно закликала своїх громадян покинути України. Ви залишилися.

— Я президентка Карітасу України і вірю в місію, яку має Карітас. Я навіть не думала про те, щоб покинути Україну в цей час.

— Кому підзвітний Карітас України?

— Нашим засновником — Патріарший курії Української Греко-Католицької Церкви і одній із наших єпархій за кордоном та, звичайно, нашим закордонним партнерам.

Однією з рис Карітасу є повна прозорість. У нас регулярно проводяться міжнародні аудити, і всі закупівлі ми робимо максимально прозоро, аналізуємо систему співвідношення якості та цінових пропозицій на постачання товарів та послуг.

Оксана КЛИМОНЧУК
(Передрук із сайту Укрінформу)

Із заходу України благодійна організація щодня відправляє по кілька вагонів допомоги на Київ, де їх розвантажують і розподіляють за пріоритетом

Центри Карітасу щодня надають дах над головою майже 1400 особам. Ця цифра варіюється

Фото надіала автотрка